

Brüsszel, 2017.10.25.
COM(2017) 633 final

2015/0289 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről, valamint az 1006/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló rendelet elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről, valamint az 1006/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló rendelet elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslat Európai Parlament, illetve Tanács számára történő megküldésének időpontja (COM(2015) 636 final dokumentum – 2015/0289 COD): 2015. december 10.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja: 2016. május 25.

Az Európai Parlament álláspontjának időpontja (első olvasat): 2017. február 2.

A módosított javaslat megküldésének időpontja: 2017. július 14.

A Tanács álláspontja elfogadásának időpontja: 2017. október 17.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLKITŰZÉSE

A közös halászati politika¹ (KHP) reformjának szerves részeként a közös halászati politika külpolitikai vetületéről szóló 2011. évi közleményében² a Bizottság javasolta a halászati engedélyekre vonatkozó rendelet³ felülvizsgálatát. A külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről szóló rendeletre irányuló javaslat megerősíti a külső vizeken halászó uniós flotta felügyeletét, függetlenül attól, hogy a flotta hol folytat tevékenységet.

A javaslat célja, hogy az óceánpolitikai irányítás javítása, az új közös halászati politika céljainak elérése, valamint az ellenőrzési rendelettel és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatról szóló rendelettel⁴ való összhang biztosítása érdekében felülvizsgálja a halászati engedélyekre vonatkozó rendelet jelenlegi szabályait. A javaslat célja az is, hogy egyenlő feltételeket biztosítson a különböző flották számára, vagyis hogy az uniós vizeken kívül halászó uniós flottákra ugyanazok a szabályok vonatkozzanak, mint az uniós vizeken halászó harmadik országbeli hajókra.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

² COM(2011) 424, 2011.7.13.

³ A Tanács 1006/2008/EK rendelete (2008. szeptember 29.) a közösségi halászhajók közösségi vizeken kívül folytatott halászati tevékenységeinek engedélyezéséről és a harmadik országok hajóinak közösségi vizekhez való hozzáféréséről (HL L 286., 2008.10.29., 33. o.).

⁴ A Tanács 1005/2008/EK rendelete (2008. szeptember 29.) a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról (HL L 286., 2008.10.29., 1–32. o.).

A javaslat új szabályokat határoz meg a közvetlen engedélyek (más néven „magánmegállapodások”) szabályozására, az átlobogózással való visszaélés megakadályozására, az uniós hajók bérbeadásának szabályozására, valamint a halászati engedélyek – egy nyilvános és egy védett részből álló – adatbázisának létrehozására.

A javaslat a lobogó szerinti állam felelősségének elvén alapul, és olyan rendelkezéseket állapít meg, amelyek szerint a lobogó szerinti tagállamok a hajókat meghatározott jogosultsági kritériumok alapján fogják szűrni, mielőtt e hajók engedélyt kapnak az uniós vizeken kívüli halászatra. A flották nyomon követésére vonatkozó szigorú rendelkezések lehetővé teszik az uniós hajók halászati tevékenységének beszüntetését, amennyiben azok nem tartják be a szabályokat.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

3.1. Általános megjegyzések a tanácsi állásponttal kapcsolatban

A Tanács álláspontja tükrözi az Európai Parlament (EP) és a Tanács között 2017. június 20-án létrejött politikai megállapodást. A Bizottság támogatja ezt a megállapodást.

3.2. Az Európai Parlament első olvasatban elfogadott módosításai

Az EP egyetértett a háromoldalú egyeztetések során a Tanáccsal elért kompromisszumokból eredő új elemekkel, ugyanakkor az EP mindig fentartotta első olvasatbeli álláspontját, és azt a végső politikai megállapodás is tükrözi.

3.3. A Tanács által bevezetett rendelkezések és a Bizottság e tekintetben képviselt álláspontja

A tanácsi álláspont eltér a bizottsági javaslattól a javaslat hatálya, az alkalmazott fogalom meghatározások és a halászati engedélyek kiadására vonatkozó eljárások tekintetében. A tanácsi álláspont tovább erősíti az egyenlő bánásmódra vonatkozó rendelkezéseket, így biztosítva, hogy egyenlő bánásmódban részesüljenek az uniós vizeken belül és kívül halászó uniós hajók, az uniós vizeken tartózkodó harmadik országbeli hajók pedig ugyanazokat a feltételeket legyenek kötelesek teljesíteni, mint az uniós hajók. Ezáltal mindenki számára egyenlő feltételek érvényesülnek.

A Bizottság úgy véli, hogy ezek a változtatások következetesebbé teszik a javaslatot, egyszerűsítik és észszerűsítik a tervezett eljárásokat, minimálisra csökkentik az adminisztratív terheket, valamint a lehető legnagyobb mértékben épülnek a regionális halászati gazdálkodási szervezetek és a nemzetközi halászati megállapodások – többek között az északi megállapodások és a fenntartható halászati partnerségi megállapodások – keretében elfogadott jelenlegi szabályokra.

A bizottsági javaslat ezért módosításon esett át, hogy a politikai megállapodásnak megfelelően tartalmazza a következő elemeket:

Egy új, „Csere- vagy közös gazdálkodási megállapodások keretében végzett halászati tevékenységek” című 2. szakasz beillesztése. Az említett szakasz a javaslat hatályát hivatott pontosítani, és célja annak biztosítása, hogy a rendelet hatálya az uniós vizeken halászó valamennyi harmadik országbeli haláshajóra kiterjedjen.

Az 5. cikk (1) bekezdésének d) pontja a jogosultsági kritériumokról: súlyos jogsértés hiánya a halászati engedély iránti kérelem benyújtása előtti utolsó 12 hónapban. Ez a jogosultsági kritérium az uniós vizeken kívül halászni szándékozó uniós hajók esetében a halászati engedélyhez való hozzáférés előfeltételeként került előterjesztésre. A Tanács szerint azonban ez a jogosultsági kritérium tulajdonképpen egy kettős szankciórendszer, ezért hevesen ellenezte. Az EP azonban támogatta azt. Az átfogó kompromisszum részeként a Bizottság elfogadja, hogy e jogosultsági kritérium kikerüljön a szövegből, feltéve, hogy az intézmények megállapodásra jutnak egy olyan jogalapról, amelynek alapján a Bizottság a 7. cikk szerint beavatkozhat annak érdekében, hogy egy adott hajót eltiltsa a halászáttól.

A halászati tevékenységek nyomon követéséről szóló 7. cikk (6) bekezdése: ez a rendelkezés lehetővé tenné a Bizottság számára, hogy végső megoldásként fellephessen valamely hajó halászáttól való eltiltása érdekében olyan esetben, ha a lobogó szerinti tagállam nem hoz intézkedést (jogkörmegvonási rendelkezés). A Bizottság eredeti javaslata nem elfogadható a Tanács számára, mivel e rendelkezést a lobogó szerinti tagállamok hatásköreibe való beavatkozásnak tekinti. Az EP támogatja azt az elképzelést, hogy a Bizottságnak szilárd jogalapra van szüksége ahhoz, hogy egy hajót eltiltsa a halászáttól olyan esetben, ha az adott hajó nem tartja be a szabályokat.

Az átfogó kompromisszum részeként a Bizottság elfogadta, hogy a hajók halászáttól való eltiltására irányuló bizottsági beavatkozás olyan területekre korlátozódik, amelyek tekintetében az Unió kötelező erejű nemzetközi halászati megállapodást kötött valamely regionális halászati gazdálkodási szervezettel vagy – fenntartható halászati partnerségi megállapodás keretében – valamely harmadik országgal.

Az átlobogózásról szóló 6. cikk (2) bekezdése: az uniós hajók az IUU-rendelet 31. és 33. cikke értelmében nem halászhatnak a nem együttműködő harmadik országok vizein. A 31. cikk a Bizottság általi „azonosításra”, a 33. cikk pedig a Tanács általi „listára vételre” vonatkozik. A Tanács álláspontja szerint a Tanács feladata, hogy egy országot (tanácsi határozattal) nem együttműködő országgént listára vegyen, ezért a Bizottság általi azonosításnak nem lehet hatása e javaslattal összefüggésben.

Az átfogó kompromisszum részeként a Bizottság elfogadta, hogy amennyiben egy harmadik országot az IUU-rendelet 31. cikke értelmében nem együttműködő harmadik országgént azonosítanak, a hajóknak hat hét állna rendelkezésükre a harmadik ország vizeinek elhagyására.

A kihasználatlan halászati lehetőségek újraelosztásáról szóló 13–15. cikk: a jelenlegi szabályok értelmében a Bizottság bizottsági határozat útján újra elosztja a kihasználatlan halászati lehetőségeket (utalás az 1006/2008/EK tanácsi rendelet vonatkozó cikkére). A külső vizeken halászó flottákra vonatkozó javaslat végrehajtási hatásköröket irányoz elő a Bizottság számára az újraelosztás kapcsán. A Tanács ragaszkodik ahhoz, hogy az újraelosztás az EUMSZ 43. cikkének (3) bekezdésén alapuljon.

Az átfogó kompromisszum részeként a Bizottság elfogadja, hogy a kihasználatlan halászati lehetőségek újraelosztásának ez a rendelkezés legyen a jogalapja.

Az átrakásról szóló 26a. cikk: az EP nehezen tudta elfogadni a „halászati tevékenységek” fogalmának Tanács általi meghatározását (3. cikk g) pont) azzal érvelve, hogy a definíció nem olyan átfogó, mint a KHP-rendeletben szereplő fogalom meghatározás. Az EP elsősorban abban érdekelt, hogy fogalom meghatározásnak a „kirakodás” és az „átrakás” is részét képezze, ez azonban jelentős adminisztratív terhet jelentene az említett tevékenységekre vonatkozó engedélyek kiadása tekintetében. A Tanács kompromisszumként elfogadta a 26a. cikk hatályának a nyílt tengeri átrakásra és a közvetlen engedélyekre való kiterjesztését,

beleértve a lobogó szerinti tagállam előzetes értesítését és a tagállamok által a Bizottság felé történő éves jelentéstételt. A Bizottság elfogadta ezt a kompromisszumot, mivel ez segíteni fogja a Bizottságot az átrakással kapcsolatos információk beszerzésében.

A 39. cikk (2) bekezdése az adatbázisban szereplő nyilvános információkról: a bizottsági javaslat és a Tanács általános megközelítése egyezik abban a tekintetben, hogy a hajó nevére és lobogójára, az engedély típusára, valamint a halászat engedélyezett időtartamára és övezetére vonatkozó adatokat nyilvánossá kell tenni. Az EP álláspontja szerint ezenkívül a következő adatoknak is nyilvánosnak kellene lenniük: 1. CFR-⁵ és az IMO-számok, 2. a társaság tulajdonosának és tényleges tulajdonosának neve, letelepedése szerinti városa és országa, valamint 3. az engedély típusa és a halászati lehetőségek.

Sem a Tanács, sem a Bizottság nem támogatja az EP kérését, mivel aggályok merülnek fel a magánélethez való jogokkal, az adatvédelemmel és a kereskedelmi érdekek védelmével kapcsolatban. A társjogalkotók kompromisszumra jutottak, amely szerint a társaság tulajdonosára és a tényleges tulajdonosra vonatkozó adatokat az adatbázis védett részén fogják tárolni. Ezenkívül a következő adatok nyilvánosan elérhetők lesznek: 1. CFR- és az IMO-számok, 2. az engedélyek típusa, beleértve a célfajok vagy célfajcsoportok megjelölését, valamint 3. a halászati tevékenység engedélyezett időszakai és övezetei. A Bizottság elfogadta ezt a kompromisszumot, mivel az az adatvédelmi szabályoknak való maradéktalan megfelelés mellett növeli az átláthatóságot.

A Tanács 2017. október 17-én első olvasatban elfogadott álláspontja megerősíti a bizottsági javaslat főbb elemeit, és egy olyan kiegyensúlyozott szöveget eredményez, amely figyelembe veszi az Európai Parlament, a Bizottság és a Tanács főbb megfontolásait.

4. KÖVETKEZTETÉS

Az Európai Parlament és a Tanács jogi szolgálata és jogász-nyelvészei megbízást kaptak arra, hogy a szövegen az összes szükséges módosítást végrehajtsák. Az ennek eredményeképpen létrejött dokumentum tükrözi a társjogalkotók által 2017. június 20-án kialakított politikai megállapodást.

⁵ CFR: közösségi halászflootta-nyilvántartás (CFR-szám).